

VZNIK ČSR 1918 & rok 1918 + PRVNÍ REPUBLIKA (2 s.) (pracovní list)

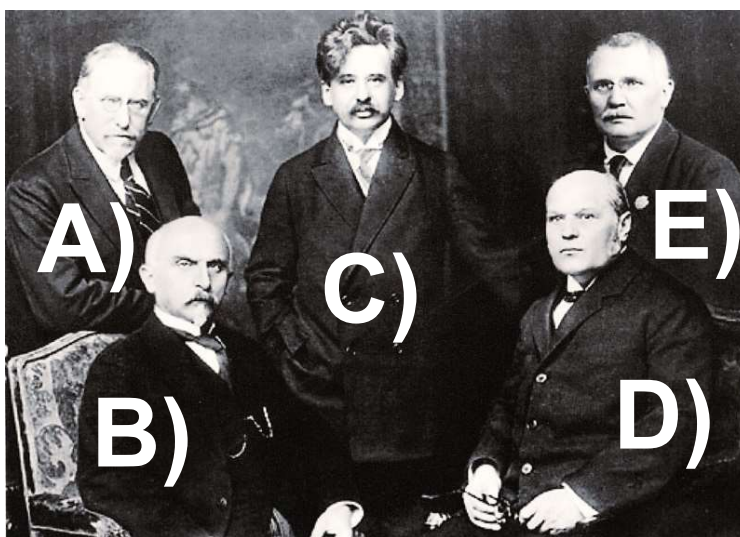
1. Seřadte jednotlivé UDÁLOSTI roku 1918 chronologicky (1–10), jak se postupně odehrály:

- _____ – generální stávka
- _____ – kapitulace Rakouska-Uherska
- _____ – Martinská deklarace
- _____ – návrat TGM do vlasti
- _____ – přijetí prozatímní ústavy ČSR
- _____ – Tříkrálová deklarace
- _____ – ustanovena Socialistická rada
- _____ – ustaven Národní výbor česko-slovenský
- _____ – volba TGM prezidentem
- _____ – Washingtonská deklarace

2. V létě 1918 byl ustaven tzv. NÁRODNÍ VÝBOR jako nejvyšší orgán české domácí politiky. Která tvrzení se týkající se NV jsou správná?

- A) Při vzniku měl celkem 38 členů.
- B) Předsedou byl zvolen Karel Kramář.
- C) Jeho existence skončila 28. 10. 1918.
- D) Měl za úkol připravit se na převzetí moci.
- E) Složení vycházelo z výsledků voleb do Říšské rady v roce 1907.

VÝCHOZÍ OBRÁZEK K ÚLOZE 3

3. Na obrázku jsou tzv. MUŽI 28. ŘÍJNA.

A) Jednotlivé muže (A–E) na obrázku POJMENUJTE + přiřpte k nim politickou STRANU, kt. zastupovali.

B) Byl mezi muži i zástupce SLOVÁKŮ? Pokud ano, KDO?

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 4

„Aby nenastaly zmatky a upraven byl nerušený přechod k novému státnímu životu, nařizuje Národní výbor československý jako vykonavatel státní svrchovanosti toto:
Čl. ...“

4. V ukázce je citována část PRVNÍHO ZÁKONA našeho nově vzniklého státu. Co o něm platí?

- A) Koncept sepsal Alois Rašín.
- B) Nabyl platnosti 28. října 1918.
- C) Zmiňoval se o sesazení Habsburků.
- D) Obsahoval pouze jediný článek textu.
- E) Deklaruje likvidaci Rakousko-Uherska.
- F) Rukopisná verze se vešla na 1 stranu papíru.
- G) Ještě týž den ho schválilo Národní shromáždění.

5. Slováci si vytvořili tzv. MARTINSKOU DEKLARACI. Rozhodněte o každém tvrzení týkajícím se MD, zda je pravdivé (ANO), či nikoli (NE):

- 5.1 Návrh deklarace připravil Andrej Hlinka. ANO – NE
- 5.2 K setkání v Martině vyzval Slováky Matúš Dula. ANO – NE
- 5.3 V Turčianském sv. Martině se sešli lidé 28. října 1918. ANO – NE
- 5.4 Deklarace byla následně publikována v jiném znění, než byla přijata. ANO – NE

6. Jak se jmenoval POSLEDNÍ rakousko-uherský PANOVNÍK v době vzniku ČSR?

7. V listopadu 1918 se konalo slavnostní zasedání parlamentu nově vzniklého státu. Co všechno bylo projednáno a schváleno?

- A) Oficiální vyhlášení ČSR.
- B) Vyslovena důvěra vládě.
- C) Zvolen TGM prezidentem.
- D) Sesazení Habsburků z trůnu.
- E) Přijetí tzv. Prozatímní ústavy.

LEGIE

Neoddiskutovatelný podíl na vzniku Československa a jeho podpora od dohodových mocností souvisela s úspěchy československých LEGIÍ na zahraničních frontách 1. SV.

8. Rozhodněte o každém tvrzení týkajícím se legií v RUSKU, zda je pravdivé (ANO), či nikoli (NE):

- 21.1 TGM trval na jejich neutralitě po revoluci. ANO – NE
- 21.2 Měly posloužit k obnovení východní fronty. ANO – NE
- 21.3 Dohoda je chtěla využít v bojích proti bolševikům. ANO – NE
- 21.4 Významně pomohly při svržení cara během únorové revoluce. ANO – NE

9. KOLIK přibližně činil celkový POČET čs. vojáků, kt. byli za 1. SV v legiích?

- A) 50 000
- B) 90 000
- C) 110 000
- D) 150 000

VÝCHOZÍ OBRÁZEK K ÚLOZE 10

10. Na obrázku je jedna z významných pražských dominant.

- A) CO + KDE v Praze je toto za stavbu?
- B) Jak SOUVISÍ s čs. legionáři?

1. REPUBLIKA

1. KŘÍŽOVKA. *Doplňte křížovku a následně pracujte s pojmem z tajenky.*

[illegible]

A) Do křížovky doplňte příjmení jednotlivých politiků:

1. (1880–1937) Ludvík... – č. malíř, grafik, ilustrátor, legionář a diplomat ve Společnosti nár.
2. (1860–1937) Karel... – politik, kt. si nechal postavit v Praze vilu nad Vltavou.
3. (1873–1933) Antonín... – statkář, předseda Agrární strany, člen tzv. Pětky.
4. (1884–1848) Edvard... – vystudovaný právník; vlastnil vilu v Sezimově Ústí.
5. (1867–1923) Alois... – vězněný člen Maffie; podlehl atentátu.
6. (1880–1955) Jiří... – bývalý legionář; stal se předsedou Fašistické ligy.
7. (1881–1949) Richard... – právník, státní úředník, premiér jedné z protektorátních vlád.
8. (1871–1940) František... – právník; jeden z aktérů tzv. knoflíkové aféry za 1. SV.
9. (1880–1924) Vlastimil... – premiérem tzv. rudozelené koalice.
10. (1867–1950) Vavro... – náhodný zástupce Slováků při vyhlášení ČSR v Praze.
11. (1868–1942) Václav... – novinář a politik, kt. zemřel v Dobříkově u Vysokého Mýta.
12. (1870–1946) Jaroslav... – finančník, šéf Živnobanky.
13. (1888–1975) Štefan... – slovenský evangelický kněz, biskup, politik a diplomat.
14. (1867–1941) Přemysl... – stál v čele Maffie; za TGM v čele Kanceláře prezidenta republiky.

B) Uved'te, kt. UDÁLOSTMI datujeme vznik a zánik tohoto obdobia našich dejin.

C) Vyjmenujte všechny PREZIDENTY, kt. stáli v čele státu v této době.

2. K jednotlivým DRUHŮM státní MOCI správně přiřadte pojmy, kt. k nim patří v souvislosti s obdobím 1. republiky:

moc ZÁKONODÁRNÁ	moc VÝKONNÁ	moc SOUDNÍ

Pojmy:

- A) Senát
B) soudy
C) prezident
D) zámek Lány
E) vláda široké koalice
F) Nejvyšší správní soud
G) Poslanecká sněmovna
H) premiér Antonín Švehla
I) vláda rudozelené koalice
J) Revoluční národní shromáždění

3. K území našeho státu za první republiky náležela i PODKARPATSKÁ RUS.

A) Kt. MĚSTO bylo správním sídlem této oblasti?

B) Jaké ZVÍŘE zastupovalo toto území ve státním znaku?

C) KDO z našich SPISOVATELŮ si oblíbil PR a často ji navštěvoval?

A) autor Bylo nás pět

C) autor Markéty Lazarové

B) autor Války s mloky

D) autor Nikolaj Šuhaj Loupežníka

4. Seřadte (1–5) od nejpočetnější po méně početné NÁRODNOSTNÍ skupiny žijící v 1. republice:

..... Češi – Maďaři – Němci –

..... Rusíni – Slováci

5. Se vznikem Československa zpočátku nesouhlasili SUDETŠTÍ NĚMCI a vyhlásili si celkem 4 PROVINCE.

A) Vytvořte správné dvojice:

Sudetenland –

A) Liberecko

Deutschböhmen –

B) Šumavsko

Böhmerwaldgau –

C) jižní Morava

Deutschsüdmähren –

D) severní Morava + Slezsko

B) KOLIK činil přibližný procentuální PODÍL německého obyvatelstva v ČSR?

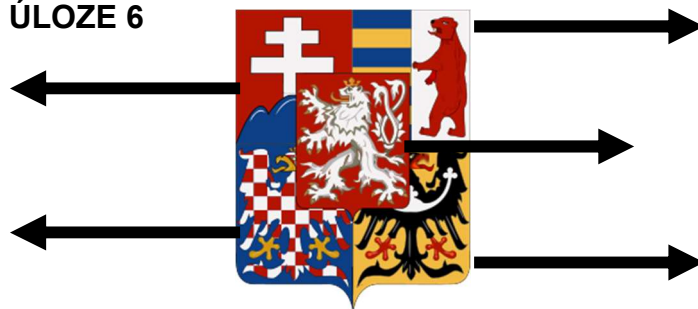
A) 8 %

B) 12 %

C) 17 %

D) 23 %

VÝCHOZÍ OBRÁZEK ÚLOZE 6

6. Popište jednotlivé ÚZEMNÍ části zastoupené ve středním státním znaku ČSR.

7. Rozhodněte o každém tvrzení týkajícím se obd. 1. republiky, zda je pravdivé (ANO), či nikoli (NE):

7.1 Stát byl federací jednotlivých územních částí.

ANO – NE

7.2 Na počátku 30. let zemi zasáhla hospodářská krize.

ANO – NE

7.3 Země patřila mezi pluralitní demokratické státy Evropy.

ANO – NE

7.4 Nejvýznamnější státotvornou politickou stranou byla Agrární strana.

ANO – NE

8. V roce 1919 úspěšně proběhla odluka československé koruny od rakouské měny. Napište, kdo byl AUTOREM tzv. OKOLKOVÁNÍ starých bankovek:

9. Které DATUM je spojováno s přijetím první ústavy samostatného Československa, kt. ženám zaručila volební právo:

A) 1. leden

B) 29. únor

C) 28. říjen

D) 11. listopad

10. Kdo ze SLOVENSKÝCH politiků neměl šanci podílet se na domácí politice 1. republiky?

A) Matúš Dula

B) Andrej Hlinka

C) Milán Rastislav

D) Jozef Tiso

Štefánik